

Zbiór opracował Mirosław Górski, Polskie Stowarzyszenie Paralotniowców;
z opublikowanego aktualnego na rok 2020 Ustawy Prawo Lotnicze, rozporządzenia;
<http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20190001497> i;
<http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20180001568>
<http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20190001580>

Kolorem tym oznaczyłem komentarze własne, jest to materiał poglądowy, nie zawiera całej treści rozporządzenia;
Załącznik do obwieszczenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2019 r. (poz. 1497)

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA TRANSPORTU, BUDOWNICTWA I GOSPODARKI MORSKIEJ,
z dnia 26 marca 2013 r.

w sprawie **wyłączenia zastosowania niektórych przepisów ustawy – Prawo lotnicze do niektórych rodzajów statków powietrznych oraz określenia warunków i wymagań dotyczących używania tych statków**

Na podstawie art. 33 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2018 r. poz. 1183, 1629 i 1637 oraz z 2019 r. poz. 235, 730 i 1495) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa:

- 1) **rodzaje statków powietrznych, które są wyłączone ze stosowania niektórych przepisów ustawy** z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze, zwanej dalej „ustawą”, oraz przepisów wydanych na jej podstawie;
- 2) szczegółowe warunki i wymagania dotyczące używania objętych rozporządzeniem rodzajów statków powietrznych.

!!! (Oznacza to że nie jesteście wyłączeni z ustawy, a jedynie z stosowania wskazanych artykułów poprzez inne zasady określone w załącznikach.)

(Jesteśmy nadal w rozumieniu ustawy statkiem powietrznym tylko że w klasyfikacji „urządzenia latające”)

§ 2.1. Wyłącza się zastosowanie przepisów ustawy w zakresie art. 31, art. 32, rozdziału 2 w dziale III, art. 45, art. 46 ust. 2, art. 48, art. 49, art. 52, art. 53, art. 53c oraz art. 160 ust. 3 pkt 6 do:

- 1) statków powietrznych klasy **urządzenia latające** określonej w przepisach rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 7 sierpnia 2013 r. w sprawie klasyfikacji statków powietrznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1568), zwanych dalej „urządzeniami latającymi”, z wyjątkiem samolotów, śmigłowców, balonów i szybowców używanych w celach związanych z wykonywaniem przewozu lotniczego;

((Klasyfikacja Statków Powietrznych: klasa UL – Urządzenie Latające > kategoria; K4 > Kwalifikowana (działalność zarobkowa) lub K6 > Amatorska (na użytek nie zarobkowy); > podkategoria UL-PG Paralotnia bez napędu; UL-PPG Paralotnia z napędem; UL-PPGG Motoparalotnia))

9. **Wyłącza się zastosowanie przepisu art. 123 ust. 1d ustawy** w zakresie dotyczącym powiadamiania Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego, zwanego dalej „Prezesem Urzędu”, do statków powietrznych, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, **Oraz lotni, paralotni i motoparalotni, pod warunkiem że w pokazach lotniczych uczestniczą wyłącznie te statki powietrzne.**
(ale to nie koniec co do pokazów, w załącznikach jest to bardziej precyzyjnie określone)

§ 4. 1. Szczegółowe warunki i wymagania dotyczące używania statków powietrznych są określone dla:

- 1) lotni – w załączniku nr 1 do rozporządzenia;
- 2) **paralotni – w załączniku nr 2 do rozporządzenia;** (((dotyczy również **motoparalotni**, część szczegółowa zawarta w załączniku 5a)))

- 3) motolotni – w załączniku nr 3 do rozporządzenia;
  - 4) spadochronów, w tym spadochronowych systemów ratowniczych – w załączniku nr 4 do rozporządzenia;
  - 5) urządzeń latających innych niż wymienione w pkt 1–4 – w załączniku nr 5 do rozporządzenia;
- 5a) urządzeń latających** i statków powietrznych klasy spadochron ratowniczy określonej w przepisach rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 7 sierpnia 2013 r. w sprawie klasyfikacji statków powietrznych w zakresie zdolności do lotu – w załączniku nr 5a do rozporządzenia;

2. Wymagania dotyczące ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej osób eksploatujących statki powietrzne, o których mowa w § 2, oraz minimalne wysokości sum gwarancyjnych tego ubezpieczenia określa załącznik nr 7 do rozporządzenia.

(w pozostałym zakresie ROZPORZĄDZENIE (WE) NR 785/2004 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 21 kwietnia 2004 r. ale to już na inny wątek)

§ 6. 1. Statki powietrzne, o których mowa w § 2, mogą startować i lądować również z innego miejsca niż lotnisko lub lądowisko, jeżeli:

- 1) pozwalają na to ich właściwości techniczne z uwzględnieniem wymagań dotyczących wymiarów terenów;
  - 2) szczegółowe wymagania techniczno-eksploatacyjne, podane w ich instrukcjach użytkowania w locie, nie stanowią inaczej.
2. Odpowiedzialność za wybór miejsca, o którym mowa w ust. 1, ponosi dowódca statku powietrznego.
3. Start lub lądowanie z miejsca, o którym mowa w ust. 1, wykonuje się w sposób niestwarzający zagrożenia dla osób lub mienia.

§ 7. Do statków powietrznych, o których mowa w § 2 ust. 1, z zastrzeżeniem § 2 ust. 5, stosuje się przepisy ruchu lotniczego z uwzględnieniem przepisów zawartych w załącznikach do rozporządzenia.

Warunki i wymagania dotyczące używania paralotni**Rozdział 1****Zastosowanie**

1.1.31) Przepisy załącznika stosuje się do paralotni, motoparalotni i paraplanu, zwanych dalej „paralotnią”.

Rozdział 2**Określenia**

2. Użyte w załączniku określenia oznaczają:

- 1) (uchylony);
- 2) motoparalotnia – paralotnię wyposażoną w napęd oraz podwozie, na której nie jest możliwy start pieszy;
(Jak widzimy napęd i podwozie łącznie, nie rozdzielnie)
- 3) organizator – osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która podjęła działania mające na celu zorganizowanie lotów na paralotniach dla innych osób;
- 4) paraplan – motoparalotnię o masie startowej większej niż 300 kg;
- 5) (uchylony);
- 6) program specjalistyczny – program szkolenia specjalistycznego, o którym mowa w przepisach w sprawie świadectw kwalifikacji;
- 7) (uchylony);
- 8) wyciągarkowy – osobę obsługującą urządzenia mechaniczne służące do holowania lotni lub paralotni;
- 9) uczeń-pilot – osobę odbywającą szkolenie praktyczne, nieposiadającą świadectwa kwalifikacji lub licencji pilota;

Rozdział 5**Wykonywanie lotów**

5.1. Do wykonywania lotów na paralotniach, z zastrzeżeniem niniejszych przepisów, stosuje się przepisy wydane na podstawie art. 121 ust. 6 pkt 1 ustawy. (który określa zarządzanie ruchem lotniczym i przestrzenią)

5.2. Pilot paralotni jest odpowiedzialny za właściwe wykonanie lotu, a w szczególności za analizę warunków meteorologicznych oraz informacji o ograniczeniach w ruchu lotniczym i, o ile jest to wymagane, uzyskanie stosownych zezwoleń z tym związanych.

5.3.1. W czasie wykonywania lotów każdy pilot paralotni posiada przy sobie:

- 1) świadectwo kwalifikacji pilota paralotni;
- 2) dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem lotów na paralotniach.

5.3.2. Przy lotach, w których starty i lądowania odbywają się w obrębie ustalonego miejsca, dokumenty, o których mowa w pkt 5.3.1, mogą znajdować się na ziemi – w miejscu startu i lądowania.

5.4. Osoba posiadająca dokumenty uprawniające do wykonywania lotów na paralotniach bez nadzoru instruktora wydane w innym państwie może wykonywać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej loty jako pilot paralotni w zakresie posiadanych uprawnień po spełnieniu warunku, o którym mowa w pkt 5.3.1. Przepis pkt 5.3.2. stosuje się odpowiednio.

5.5. Pilot paralotni, uczeń-pilot, pasażer, a także osoba wykonująca loty, o których mowa w pkt 5.7.3, wykonują lot w kasku.

5.6.1. Loty pokazowe wykonuje się zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 123 ust. 1f ustawy, z zastrzeżeniem pkt 5.6.1.1.

5.6.1.1. Do lotów pokazowych wykonywanych przez nie więcej niż 3 paralotnie nie stosuje się przepisów wydanych na podstawie art. 123 ust. 1f ustawy.

5.6.2. Loty podczas zawodów sportowych wykonuje się zgodnie z regulaminem opracowanym przez organizatora zawodów.

5.6.3. Podczas wykonywania lotów holowanych przy wykorzystaniu urządzeń mechanicznych obsługę tych urządzeń może wykonywać wyłącznie wyciągarkowy, z zastrzeżeniem pkt 4.4 ppkt 2 lit. a.

5.6.4. Paralotnia znajdująca się w powietrzu ma pierwszeństwo przed paralotnią startującą.

5.6.5. Podczas lotu zboczowego pierwszeństwo ma paralotnia mająca zbocze z prawej strony.

5.6.6. Pierwszeństwo lądowania ma paralotnia znajdująca się na podejściu na mniejszej wysokości.

5.6.7. Podczas lotu w kominie termicznym należy dostosować się do kierunku krążenia paralotni znajdującej się tam wcześniej.

5.6.8. Krążenie w kominie termicznym odbywa się po kręgach współśrodkowych.

5.6.9. Wejście i wyjście z krążenia następuje po stycznej, na zewnątrz kręgu.

5.6.10. Lotów na paralotniach nie wykonuje się:

- 1) przy widzialności mniejszej niż 700 m lub w chmurach;
- 2) wcześniej niż 30 minut przed wschodem słońca i później niż 30 minut po zachodzie słońca;
- 3) z wyjątkiem przypadków, gdy jest to konieczne dla startu lub lądowania:
  - a) nad zwartą zabudową miast, osiedli i siedzib ludzkich lub nad zgromadzeniem osób na otwartym powietrzu na wysokości względnej mniejszej niż:
    - dla paralotni, paralotni z napędem i motoparalotni – 150 m (500 ft),
    - dla paraplanu – 300 m (1 000 ft)
  - nad najwyższą przeszkodą znajdującą się w promieniu 300 m od danego statku powietrznego, z tym że nad obszarami miast o liczbie mieszkańców co najmniej 25 000 – zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 119 ust. 4 pkt 1 ustawy,
  - b) krążąc lub przelatując wielokrotnie na wysokości mniejszej niż 150 m nad pojedynczymi siedzibami ludzkimi, w przypadku lotów z włączoną jednostką napędową,

c) gdzie indziej niż to określono w lit. a i b, na wysokości względnej mniejszej niż 50 m (150 ft) nad lądem lub wodą w odległości mniejszej niż 300 m od zabudowań.

5.6.11. Przepisów pkt 5.6.10 ppkt 3 lit. c nie stosuje się do treningu we wcześniej zaplanowanych miejscach oraz lotów żaglowych i termicznych pod warunkiem, że są one wykonywane poza siedzibami ludzkimi oraz w sposób nieuciążliwy dla osób trzecich.

5.6.12. Przepisów pkt 5.6.10 ppkt 2 nie stosuje się do lotów wykonywanych w obrębie ustalonego, jednego miejsca startu i lądowania w przypadku posiadania:

- 1) jednego błyskowego światła ostrzegawczego koloru białego o częstotliwości błysków 40–100 na minutę;
- 2) urządzenia radiowego umożliwiającego łączność z organizatorem lotów – w przypadku lotów zorganizowanych;
- 3) latarki elektrycznej;
- 4) reflektora do lądowania albo oświetlonego miejsca lądowania.

5.6.13. W przestrzeniach kontrolowanych wykonuje się loty zgodnie z zasadami określonymi dla tych przestrzeni w przepisach wydanych na podstawie art. 121 ust. 6 pkt 1 ustawy.

Do lotów tych paralotnia jest wyposażona co najmniej w:

- 1) busolę magnetyczną;
- 2) dokładny czasomierz wskazujący czas w godzinach, minutach i sekundach;
- 3) wysokościomierz;
- 4) wariometr;
- 5) mapę rejonu lotu z naniesionymi niezbędnymi informacjami nawigacyjnymi dotyczącymi:
  - a) stref zakazanych, niebezpiecznych i ograniczonych,
  - b) rejonu lub trasy planowanego lotu;
- 6) urządzenie radiowe umożliwiające utrzymanie łączności w czasie lotu z radiostacjami lotniczymi na częstotliwościach, jakie są wymagane przez służby ruchu lotniczego w obszarach powietrznych, w których lot ma być wykonywany, oraz zapewniające również łączność na częstotliwości awaryjnej 121,5 MHz;

Rozdział 6

Odpowiedzialność (loty tandemowe, ważne zapisy)

6.5. Przed lotem w składzie dwuosobowym osoba wykonująca lot jako członek załogi albo pasażer, jeżeli nie jest pilotem paralotni, składa dowódcy statku powietrznego pisemne oświadczenie o charakterze udziału w locie, zawierające jednocześnie potwierdzenie zapoznania się z informacjami dotyczącymi zagrożeń i działania paralotni, o których mowa w pkt 6.1 i 6.2, a w przypadku członka załogi również z informacjami dotyczącymi podziału czynności, w tym także oceny stanu technicznego i przygotowania paralotni do lotu.

6.5.1. Brak oświadczenia, o którym mowa w pkt 6.5, oznacza, że lot jest wykonywany w charakterze pasażera.

6.5.2. Składanie oświadczenia, o którym mowa w pkt 6.5, nie jest konieczne w przypadku lotów podczas zawodów sportowych, zlotów, treningów lub pokazów, szkolenia lotniczego, jeżeli skład załogi:

- 1) wynika ze zgłoszenia do udziału w imprezie lub
- 2) stanowią zawodnicy posiadający licencje sportowe lub piloci paralotni albo
- 3) wynika z prowadzonego szkolenia lotniczego.

Załącznik nr 5a

(sprzęt i certyfikacja, kiedy i dla kogo)

WARUNKI I WYMAGANIA DOTYCZĄCE URZĄDZEŃ LATAJĄCYCH I SPADOCHRONÓW RATOWNICZYCH W ZAKRESIE ZDATNOŚCI DO LOTU

Rozdział 1

Zastosowanie

1.1. Przepisy załącznika stosuje się do statków powietrznych klasy:

- 1) urządzenia latające określonej w przepisach rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 7 sierpnia 2013 r. w sprawie klasyfikacji statków powietrznych, a także ich podzespołów i części;

Rozdział 2

Określenia

2. Użyte w załączniku określenia oznaczają:

- 3) dopuszczenie do wykonywania lotów – dokument potwierdzający dopuszczenie danego egzemplarza urządzenia latającego, z wyjątkiem spadochronów, do użytkowania w powietrzu wraz z określeniem okresu jego ważności;
- 4) lot – wykonywanie lotu, w tym skoku spadochronowego i zrzutu;
- 5) **motoparalotnia – paralotnię wyposażoną w napęd oraz podwozie, na której nie jest możliwy start pieszy;** (Jak widzimy napęd i podwozie łącznie, nie rozdzielnie)
- 6) napęd – mechaniczny zespół napędowy lotni lub paralotni;
- 7) organizator – osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która podjęła działania mające na celu zorganizowanie lotów dla innych osób;

8) paraplan – motoparalotnię o masie startowej większej niż 300 kg;

9) pilot – osobę, która pilotuje urządzenie latające, a także osobę wykonującą skok ze spadochronem;

10) podmiot nadzorujący – Prezesa Urzędu albo podmiot upoważniony do wykonywania niektórych czynności nadzoru lub kontroli na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy; do lotu;

14) urządzenie niekwalifikowane – urządzenie latające niebędące lotnią, paralotnią, motoparalotnią albo spadochronem osobowym, dla którego nie wydano żadnego krajowego lub zagranicznego certyfikatu, świadectwa lub innego dokumentu dopuszczającego egzemplarz lub typ do lotu, lub dokumentu potwierdzającego spełnienie wymagań dla danej klasy, kategorii lub podkategorii, w tym deklaracji wyrobu, z wyjątkiem nieobowiązkowej deklaracji wyrobu do odpowiedniej podkategorii UL-P25, UL-70 lub UL-115 wystawionej przez producenta urządzenia, używane bez dokumentów zdatności do lotu:

a) wyłącznie w celach sportowych lub rekreacyjnych, jako jednoosobowe urządzenie latające:

– z napędem o masie własnej do 115 kg, jeżeli:

– pojemność zbiorników paliwa nie przekracza 20 l,

– nie jest w stanie na pełnej mocy w locie poziomym przekroczyć prędkości 102 km/h (prędkości cechowanej – CAS),

– obciążenie powierzchni nośnej pustego urządzenia latającego, bez pilota i paliwa, nie przekracza 10 kg/m²,

– masa startowa nie przekracza 200 kg,

– bez napędu o masie własnej do 70 kg,

Oddział 2

Poświadczenie zdatności do lotu

6.2.1. Niżej wymienionych wyrobów używa się wyposażonych w instrukcję użytkowania w locie i pod warunkiem uzyskania co najmniej poświadczenia zdatności do lotu: (w przypadku lotów z pasażerem, reklamowych, szkolenia)

1) urządzenia latające o masie startowej do 300 kg używane i udostępniane:

a) odpłatnie albo w ramach działalności gospodarczej,

b) w podmiotach szkolących do wykonywania lotów przez osoby nieposiadające świadectwa kwalifikacji, licencji pilota lub wydanych w innym państwie uprawnień do wykonywania lotów danym urządzeniem latającym,

c) do lotów z pasażerem,

d) do lotów na potrzeby oceny zdatności;

6.2.2. Dla urządzeń latających o masie startowej do 300 kg, używanych w sposób inny niż określony w pkt 6.2.1 ppkt 1, dokumenty poświadczające zdatność do lotu nie są wymagane, a za ich stan techniczny jest odpowiedzialna osoba używająca tego urządzenia. (samodzielne loty niezarobkowe)

6.2.3. Dla urządzeń latających, o których mowa w pkt 6.2.1 i 6.2.2, może zostać wystawione poświadczenie zdatności do lotu, pozwolenie na wykonywanie lotów lub dopuszczenie do wykonywania lotów, po spełnieniu odpowiednich wymagań określonych dla tych dokumentów.

6.2.4. Poświadczenie zdatności do lotu wystawia się na podstawie pozytywnego wyniku oceny zdatności.

6.2.5. Ocena zdatności obejmuje sprawdzenie spełnienia przez wyrób wymagań technicznych, w szczególności:

1) ocenę dokumentacji;

2) ocenę stanu technicznego;

3) próby funkcjonalne.

3) o spełnieniu wymagań technicznych związanych z lotem z prędkością powyżej 180 km/h – w przypadku lotów z prędkością powyżej 180 km/h.

6.2.19. Brak tabliczki znamionowej kwalifikuje urządzenie latające jako nieprzeznaczone do lotów z pasażerem oraz lotów w podmiotach szkolących.

6.2.21. Po upływie terminu ważności poświadczenia zdatności do lotu są konieczne ponowna ocena zdatności oraz uzyskanie poświadczenia zdatności do lotu na kolejny okres.

Oddział 3

Dopuszczenie do wykonywania lotów i pozwolenie na wykonywanie lotów

6.3. Urządzenia latające o masie startowej powyżej 300 kg używane lub udostępniane: (w naszym przypadku PARAPLAN)

1) odpłatnie albo w ramach działalności gospodarczej,

2) w podmiotach szkolących do wykonywania lotów przez osobę nieposiadającą świadectwa kwalifikacji, licencji lub odpowiednich uprawnień wydanych w innym państwie uprawniających do wykonywania lotów bez nadzoru instruktora na danej podkategorii urządzenia latającego,

3) w lotach wieloosobowych

– użytkuje się wyposażone w instrukcję użytkowania w locie i pod warunkiem uzyskania (czyli spełnienie obu warunków) dopuszczenia do wykonywania lotów albo pozwolenia na wykonywanie lotów.

Oddział 4

Szczególne sytuacje potwierdzenia zdatności do lotu

6.4.7. W przypadku lotni, paralotni i motoparalotni zamiast potwierdzenia zdatności w formie poświadczenia zdatności do lotu mogą być także wystawione odrębnie dla skrzydła, uprząży lub wózka oznaczenia zdatności umieszczone na tych podzespołach przez ich producentów lub podmiot oceniający wyrób lub jego projekt typu zgodnie z przyjętymi wymaganiami technicznymi.

6.4.11. Poświadczenie zdatności do lotu lotni, paralotni, motoparalotni i spadochronu wpisuje się odpowiednio w karcie lotni, paralotni i sprzętu spadochronowego lub książce urządzenia latającego.

6.4.12. Wpisy mogą być wykonywane w dotychczasowych kartach sprzętu, metrykach lub książkach statków powietrznych lub innych dokumentach eksploatacyjnych urządzeń latających, jeżeli dokumenty te mogą być stosowane.

Oddział 6

Cofnięcie i zawieszenie potwierdzenia zdatności do lotu

6.6. Jeżeli urządzenie latające, podzespół lub część składowa nie spełniają wymogów technicznych lub formalnych, wymaganych przy poświadczeniu zdatności do lotu, wydaniu dopuszczenia do wykonywania lotów lub pozwolenia na wykonywanie lotów, poświadczenie zdatności do lotu, dopuszczenie do wykonywania lotów lub pozwolenie na wykonywanie lotów mogą być unieważnione, cofnięte albo zawieszane przez podmiot nadzorujący lub osoby dokonujące oceny technicznej.

6.6.1. Cofnięcia i zawieszenia, o których mowa w pkt 6.6, dokonuje się przez adnotację w dokumencie zdatności w stosunku do egzemplarza urządzenia latającego.

6.6.2. Podmiot nadzorujący może w uzasadnionych przypadkach wprowadzić ograniczenia albo zakaz używania danego typu urządzenia latającego.

6.6.3. Informację o ograniczeniach albo zakazie używania danego typu urządzenia latającego podmiot nadzorujący publikuje co najmniej na swojej stronie internetowej.

Rozdział 7

Podmioty oceniające zdatność do lotu

7.1. Pozwolenie na wykonywanie lotów albo dopuszczenie do wykonywania lotów wydają, a zdatność do lotu poświadczają:

- 1) właściciel zatwierdzenia projektu typu wyrobu;
- 2) producent;
- 3) podmioty i osoby upoważnione przez producenta lub jego przedstawiciela;
- 4) podmiot wyspecjalizowany w ocenie zdatności do lotu danych urządzeń latających w zakresie niezastrzeżonym przez producenta lub właściciela zatwierdzenia projektu typu wyrobu tylko dla podmiotów przez nich upoważnionych;
- 5) podmiot zatwierdzający, o którym mowa w pkt 8.1;
- 6) mechanik:

7.1.1. Zdatość do lotu może poświadczyć także użytkownik w zakresie niezastrzeżonym przez producenta wyłącznie dla wykwalifikowanych osób lub określonych podmiotów.